

كەنار "دەبىت رۆحى كەسىك ئاشناى رۆحت بىت تا بتوانى لە فەزاي شىعدا مەلەبگەيت"

ئا/ رۇقىنا رۇزگار

" لە پشت دىلكردىنى ھەموو كچىكەمۇ بىج دەسلەتتەك ھەست پىندەكەم"

ئەمە پەيامى كەنارى شاعىر بوو، سەبارەت بە كچانى دىلكرادى دەست كۆمەلگەمۇ كلتور، بۇ قوتاربون لەم دۆخە، ئەو دەلەتت "پىوستمان بە كەمىك ئارامى ھەپە سا دۆختىك بۇ ئازادبون دەرخىتىن" كەنار كچە شاعىرى لاو، ئىسوارە كۆرۈنكى شاعىرىان بە ھاوبەشى لەگەل چاوان تاهىرى ھاوپىدا سازكردبوو، بە

شىعەرەكانىان تونىسان سەرنجى گونگرانو نامادەبوان بۇ ووشەكانو سۆزى شىعەرەكانىان رابكىشن. كەنار، ۋاھەست دەكرا بەھۇى نايىنابونىسەو ھەمىشە دەبىت دەستىك ئامىز بىت بۇ دەستەكانى، ئەو نايىنابونى نەبۇتە خەمى ژىسانى و دەلەتت "گەر نايىنا نەبوومايە پىندەجوو نەمتوانىايە پىنىتە ئەم فەزا ئارامى شىعەرەو" پاشان ووتى " لەگەل كچ بونو نايىنابونىشدا خاۋەنى ۱۴۰ شىعەرە ھەموو دېرەكانم خۇش دەوتىن شانازيان پىندەكەم، ئەو دى رىگرمە گۆمەلگايە" ئەو كەمى كچانى شاعىرىش دەگەر ئىتتەو بۇ ھەمان ھۆ دەلەتت " ئەوان نووسىنى شىعەر بە مافى

منى كچ نازان". ئەو لەو بەتواناترو دەلەتت من لە كچ بونم ھەست بە ھىج سانسۆزىك ناكەم بەسەرمدا سەپايتت. كەنار بەكەمىك شەرمو ترسو زۆرۈك لە عىشقەو جەخت لەو دەكاتەو، كە دەبىت رۆحى كەسىك ئاشناى رۆحت بىت تا بتوانى لە فەزاي شىعدا مەلەبگەيتو ووتى " گەر ئەو ھەبوونى نەبىت من نساتوانم درۆ لەگەل خۇم شىعەرىشدا بگەم". نساوبراۋ بە نووسىنى شىعەرەكانىەو ديارە كە ھەول دەدات واقىسى رۆزەكانى خۇى بكاتە بەشىك لە شىعەرە بەشىكى دىكەشى خۇى بداتە دەست

شەفەرى نىو ئەفسانەكانى خەيال، بە پرواى ئەو " ئەو دىرەنەى كە پارچەپەكن لە خەيال ناسكترو شاعىرىن". شىعەرى ترن لەو دىرەنەى كە گىرانسەو واقىسى خسودى

پىانۆ ئەستىزە بى گوناھەكەى شار

پىانۆ ئەستىزە بى گوناھەكەى شار ناوئىشانى ئىسوارە خوتىندەو ھەسەك بسو بۇ قەسىدەى (شارى) بەختىار غەلى كە بەدەنگى (شوان غەتوف) خوتىندرايەو لە ۱۷/۱۲ ۲۰۰۶ لە مۆزەخانەى نىشەتەنى سىلمانى (ئەستەمورەكە) ئەو جى نامازە بۇ كرنە شوان بەھوكرارى ژەنار (ئەركان غەلى) توناسى رۆحى بەختىار پىشكەش بە نامادەبوان بكات، لەكاتىكدا نوسەر روناككەر بەختىار غەلى نامادەى كۆرەكە بوو.

بە تەنھا مردنە كە درۆ ناكات شانۆيەك لە نىوان مردن و ژياندا

رۇژانى ۶-۸/۱۷ ۲۰۰۶ گروپى سستودىۋى شەكتەر بىسەھاوكرارى بەكىتسى ھونەمەندانسى كوردەستان لەھۆلى سىلمانى سەنتەرى گەنجان شانۆيى (بەتەنھا مردنە كە درۆ ناكات) ي نمايش كرد.

ھەلەدانە لەنىوان ژىان مردندا، ھەرۋىيە چەند پىاوتك دەپانەوتت خوتىندەو ھەسەك، پىاخود رىياسەك داپرئىژن كەتايىدا ژن بەويست و ھەزەكانىان بىكسات و تىرۋرئىش جىگەپەكى ھەپە لەناو شانۆيەكەدا كە پىاوانى بى ھىوا كوردو بەلام تەنھا ئەو ژنەى ناو شانۆيەكەپە كە تا دواساتەكان بى ھىوا نايىت لە چساۋەرۋانى، چاۋەرۋانىسى داھاتوۋىيەكى پىشنگدار بسۇ ژيانىكى نوى.

ھەلەدانە لەنىوان ژىان مردندا، ھەرۋىيە چەند پىاوتك دەپانەوتت خوتىندەو ھەسەك، پىاخود رىياسەك داپرئىژن كەتايىدا ژن بەويست و ھەزەكانىان بىكسات و تىرۋرئىش جىگەپەكى ھەپە لەناو شانۆيەكەدا كە پىاوانى بى ھىوا كوردو بەلام تەنھا ئەو ژنەى ناو شانۆيەكەپە كە تا دواساتەكان بى ھىوا نايىت لە چساۋەرۋانى، چاۋەرۋانىسى داھاتوۋىيەكى پىشنگدار بسۇ ژيانىكى نوى.

سروشتى نامۆ

لەگەلەرى مۆزەخانەى سىلمانى پىشانگاى تايەتتى شۇخان شەپدا كرايەو شۇخان شەپدا بەمەبەستى گوزارشت كردن لەسروشتىكى تمامۇ لىسەچاۋرچىۋى پىشانگاىكەدا تابلۇكسانى نمايش كرد. ھونەرمەند لەدەلكوبونى سالى ۱۹۸۳ ى شىارى يەزىدى ئىزانو سالى ۲۰۰۴- ۲۰۰۵ پەپىمانگاى ھونەرە جوانسەكانى سىلمانى تەواكردو پىشتر بەشدارى لەدو پىشانگاى ھاوبەشدا كردوۋە.

نوارى

بەدەيان مۇبايل بەدزىوۋە وئەنى ئەو كچانەيان نەگرت

يىگوسمان تەكتولۇزىيا پىشەوچونى بەرچاۋ مەزنى بەخوۋە پىشەو، لەگەل تەۋەشدا بەختىراى بلاۋتەپىشەو كە ئەم بلاۋبونەو خىراپە بەھزاران كىشەى گەورەى لىكەوتتەو ۋەتايەپىش لەنئو گەلى كورد، زۆر جارئىش ئەلەم خۇزگە وا زو كورد بەھەندى سىماى تەكەلۇزىيا ئاشنا نەپوايە دىيارە كە ئەو ئەلەم مەبەست نىبە گەلى كورد بىشەى بىت، بەلام ۋا باشە ۋەك كەوتتە بەردەستان بەشپوزىكى مۆدېرن و ناقلا تە بەكارى پىشەن، ئەك بىكەپنە نامىزىك بۇ ھەراسانكردنى خەلكانى تر، دوو نمونەى زىندو دەكەمە بەلگەى قسەكانم ھىج كچىك ھەپە پىشانىت بە نساۋە كچانەكەى خۇبەو پىشە ژورى چات يىگوسمان نەخىز، چونكە ئەگەر بەناۋەكەى خۇبەو پىشە بەكەل لە ژورە كوردەپەكان ئەوا بە كۆلئىك سوكايەتى پىكردنەو ئەبىت ئەو ژورە جى پىلئى ئەۋەشپان بە ھەر حال كچە، بەلام بەناۋىكى كورانسەو چات ئەكات، لەو ترسناكتەر ئەۋەپە لەو ۋلاتەى خۇمان بە ھەمو شىۋەپەك كچ سوكايەتى بى ئەكرت لە رىگەى مۇبايلەو، ئەو باس ناكەم كە خوا رەحم كات ژمارەكەى نەكەپتە دەست خەلك كە چەندە بەپى وىزدانى ئەكەونە گىمانى بەلگەش بۇ ئەو كىشەكانى مۇبايلە لە كۆمپانىكانى مۇبايل و ناسايش، ھەرۋەھا ئەم نمونەپەى نامازى پىندەم بەرچاۋى خۇمەو روویدا ھىندەى تر سەلماندى كەتپەى كورد چەند نادروستاتە سوود لەو تەكەلۇزىياپە ۋەردە گرېن، ماۋەپەك لەمەۋبەر لە (غىسل) ئۆتۈمبىل بسوم بسو نىسازى ئۆتۈمبىلەكەم بشۇم لەو كاتەدا ئۆتۈمبىلئىكى جوانى مۇدېل بەرز ھاتە ناو غەسلەكەبوو دوو كچى لى داپەزى تىتر ھەر تەۋەندە بسو ئەو كچانە داپەزىن چەندىن كەس كە ۋەك گورگى برسى چاۋەرۋانى ئىچىر بسون چاۋىسان برىسە ئەو دوو كىزۇلەپەو تا سەر ئىشقان ئەو كچانەيان ھەراسان كورد، بەۋەشەو نەۋەستان بەدەيان مۇبايل بەدزىوۋە وئەنى ئەو كچانەيان نەگرت نەشەزانى ئەو ھەمو مۇبايل و خەلكە لە كوى كۆبۈە خۇ ئەگەر كچەكان جلى نىمچە روتىشپان لەپەر بوايە ئەوا ھەقپان بو، بەلام تا بلىتى رىك و پىك و رىك پۇش بون سەپەر لەو دابو خاۋەنى غەسل و شىاگرەكانى زۆر لىسە موشتەرەپەكانىان خراپىتر بسون تەننەست خەبەرىيان دەدایسە غەسلەكانى تر دىپانوت نىشە كچى جوانان لەلایە ئىنو چىتان لایە، نىشە بسو شىۋەپە سوود لە تەكەلۇزىيا ۋەردە گرېن لە ھەلەپەى نەۋەدەپان مۇبايلى موانسەفات بەكرىن، شەپ وئەنە ئەو كچانە چەندىن جىار بە (انفرارىتە و پلوتوس) بسۇ مۇبايلەكانى تر وئراپىت. پىان چۈن وئەكەكانىان دەستكارى كراپىت و پىۋەى ھىلاك بوون، زۆرم پىسار لەلا دروستىو دلىپام لەلاى خوتنەر سەرنج و پىسارى زياتر.

خونچە: يىادى مۆمى يەك سائەى تەمەنى لە زىندانىدا بسۇ داگىر سىپرا خونچە بوۋتە خەمەپىنى ھەموو ژنە سزادراۋەكانى بەشى چاكردىنى كۆمەلەپەنى ژنان لەسلىمانى ئەوان لەگەل ھەر لەباۋەش كردنو دەست كردنەملو ماچكردنئىكى خونچەدا بۇنى سندانو براو خوشكى خۇيانى لىۋەردەگرن. دايكى خونچە بەدوو سال زىندانى سزادراۋە، خونچە لەنكەى گرتنو گواستەنەۋى كەركوك لەداپك بو، پاشان بۇ ساۋى سى مانگ لەمەلى ھاۋرئىپەكى دايكى پەرۋەردە كراۋە، پاش سى مانگەكە، لەگەل ئەۋەى كە باۋكىشى ھەپە كەس نەۋە سەپەرشتى بكات، بۇپە بەناچارى ھىنراپە بەشى چاكردىنى كۆمەلەپەنى ژنان لەسلىمانى.